

الرشاد

سری ۱۳۳۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني . علمي . ادبي . سياسي هفته لقي مجموعة اسلاميه در
آتيعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

جلد ۱ - ۸

۱۶ رمضان ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۶ اغستوس ۱۳۲۸

عدد ۲۶ - ۲۰۸

علی الدوام دولتک بولطفنه قارشو حسیات منتدارانه وصادقانه ایله متحسس بولمغه واجبی بویوندروغی آلتنده یشامامغه مجبوردرلر . خصوصیه آوروپا ، آمریقایه مهاجرت ایدن لبنانیلر دول مذکورہ نك نه قدر چوق ویرکو آلدقارنی کوردکدن صکره ایچنده بولندقلری نعمتک قدر و قیمتتی تقدیر ایتلمیدرلر . بویله دوشونمک و حسیات مخلصانه لرنده دوام ایتک لبنانیلرک کندی منفعتی مقتضاسندر .

§

لبنانه متصرفلغی و صلاحیتی . — جبل لبنان متصرفنه دولت علیه طرفندن بخش اولنان صلاحیت بوتون ممالک عثمانیه ده بولنان والیردن قات قات زیاده در . حتی صدراعظمک ده فوقنده برصلاحیته مالک اولدینی آتیده بیان اولنان مواددن قولایجه اکلایلیر :

جبل لبنان متصرفی بش سنه مدتله تعیین اولنور بر عثمانلی اداره مأموریدر . متصرف ، ملکیه و عسکریه ، عدلیه و اداره مأمورلرینی عزل و نصبه مآذون و صلاحیتدار اولقله برابر ، عینی زمانده (لایسل) در . حین حاجتده ، متصرفی کندیسنی هر درلو مسئولیتدن قورتاره بیلمک ایچون گاه اجنبی نفوذ و امتیازاتنه ، بعضآده دولت متبوعه سنه استاد ایله تخلص کریمانه مقتدردر .

لبنان متصرفی قدر مأمورین عثمانیه ایچنده هیچ برکیمسه مسعود و بختیار دکلد . شویله که متصرفک آیانی آیده ایکی یوز اللی عثمانلی لیراسی اولوب ، هر سنه ملحقاتی دور و تفتیش ایچون دخی آروجه اوچ یوز لیرا قدر بر تخصیصاتی وارددر .

بودور و تفتیش ایسه اوزون و مصرف اختیارینه محتاج بر شی اولمیوب ، یالکز بولندینی محلدن یارم ساعتلق مسافه اوزاقلغنده بولنان بر قائم مقاملغه قدر تشریف ایتک واوراده کمال استقبال واحترام . مله نواله چین عز و احتشام اولمقدن عبارتدر .

متصرفک ایکی اقامتگاهی وارددر که بری یازلق ، دیکریده قیشلق در . متصرفک یازلق قوناغنی تشکیل ایدن موقع اوپله بر پردرکه ، ممالک شرقیه نك ال برنجی قصور عالیه و مزینه سندن بولندینی کبی ، عینی زمانده اوروپا حکمداراننک ده محسود و مغبوطی بولنه جق قدر مفروش و مزیندر . قیشلق اقامتگاه ایسه بیروتک اک اعلا بریرنده در ؛ ایجاری ده لبنان حکومت صندوغندن تسویه و تأدیه ایدیلیر .

بوایکی سرای محتشمه لازم کلن آلات و ادواتک جمله سی لبنان حکومتی طرفندن مبايعه اولنوب یرلی یرینه یرلشدیرلمش و متصرف حضرتلرینک راحت و استراحتلری کرکی کبی تأمین اولمشدر .

متصرف ، ایستدیکی یره خصوصی ترنلر و مزین آرابه و اوتومو . بیللره کیدر کلیر . برده کندیسنی اکلندیرمک ایچون جبلک اک مکمل برابندو موزیقه سی تحت امرنده و ایجابنده لوازم سفریه کبی معیتده بولندیرمقددر . بوباندو یکرمی درت ساعتده ویمک زمانلرنده اوچ دفعه متصرفی دیکلندیرمک ایچون استعمال اولنمقددر .

جبل لبنانده استخدام اولنان زاندارمه لردن یوز نفر دائم متصرفک

قوناغی اطرافنده معیت عسکری وضعیتیه هر امره آماده درلر . متصرف ، رشوت ارتکاب ایتیه جک اولسه بیله ییل باشی مناسبتیه قاریسنه . یوسف فرانکو پاشایه اولدینی کبی — ائک طولوسی قیمتده هدایا و هیا جیل اشرف وارکانی طرفندن یریلیرکه ، بونی اخذ ایتیکده متصرف وجداناً مسئول و متهم اولمسه ، اخلاقاً هر حالده متهمدر .

خلاصه جبل متصرفلغنه تعیین اولنان ذات اوروپاده کی کوچوک دولترک بر قرالی قدر و آندن زیاده سعادت و رفاه ایچنده یشار . حالبوکه بونجه سعادت و عظمتی تدارک ایتک پاره ایله غیر قابلدر .

لبنان متصرفلری بو سعادت و راحت قاجیرمامق ودها بر مدت بوکانائل اولمق ایچون لبنانیلری دولته بک فنا و خلاف واقع طانتدیرمغه وعین زمانده اهل و سوء سیاست نتیجه سنده دولته بک باشنه — لزومسر یره — ایش آچوب ، هم اجنیلرک مداخلاتنه ، همده یریلیرک کوچملرینه خدمت ایده بیلیر .

جبل لبنان متصرف سابقک حرکات و سکناتی تدقیق ایده مدم . چونکه مفارقت ایتک اوزره ایدی . فقط کندیسیله کوروشوب بعض استیضاحاتده بولمهی و جریده منقارئلرینه معلومات ویزمه یی چوق آرزو ایدیوردم . چونکه بو ذات محترمک لهنده وعلیه بنده جریان وارددر . حقیقی اوکرتمک ، بی طرف برکیمسه دن مشارالیهک اجرا آتی تحقیق ایتک نصیب اولمدی .

مشارالیه حضرتلری تموزک اون یدیسنه مصادف اولان صالی کوننده اوروپا طریقله در سعادت کیتک اوزره معیتده مادامه لری بولندینی حالده بیروندن مفارقت ایتدی . کندیسنی بیروت والیسی ، احبا و اداسی تشییع ایتمشدر . برابندو موزیقه واسطه سیله ده احترامات رسمیه حقنده ایفا قلمشدر .

مخبر مخصوصک

بیروت

س . م . توفیق

بلغارستانه مخبر مخصوصک :

۵

بلغارستان مکتبلری

کچن مکتوبده بلغارستان مکاتب اسلامیه سنه عاقد اولوب بوسنه کی قونغرده قبول ایدیلن تعلیمات و بعض مطالعاتی « سبیل الرشاد » قارئینک نظر دقتلرینه عرض ایتشدم . بالاخره بوبخی دها زیاده تعمیق ایدرک قومشومز بولنان کنج بلغارستانک عموم مکابی و بونلرده بولنان شاگردان و خصوصات سائر حقنده « سبیل الرشاد » قارئینه دها اطرافلی معلومات و یرمک ایچون بلغارستان معارف نظارتنه ، ایستاستیق دائره سنه مراجعت ایتدم . حین مراجعتده کرک ناظر و کرک سائرلری طرفندن کورمش اولدیغ معامله انسانیتکارانه یه قارشی بالخاصه متشکرم .

ایستاتستیک دائره سندن آلدیغ معلوماته کوره: ۱۹۰۸-۱۹۰۹ ده
الك صوك آلان ایستاتستیکلره کوره بلغارستان مکاتب عمومییه سی
بروجه آتی تقسیم اولتور:

۱ - انا مکتبی ، ۲ - مکاتب ابتدائییه ، ۳ - رشیدییه ،
۴ - اعدادی ، ۵ - عالی ، ۶ - صنایع .

بلغارستانده انا مکتبیری :

بومکتبلرده آلتی یاشنه قدر اولان اوفاق چوجقلمی اوقوتورلر .
بونلرک عددی ۱۳ در . اوچی رسمی ، اونی خصوصیدر .

بونلرده بولنان شاگردانک مجموعی : « ۶۷۵ » در . بونلردن ؛
۳۴۴ دی ذکور ، « ۳۳۱ » ی انادر . بوجموجک « ۱۳۹ » ی مکاتب
رسمیه ده ، « ۵۳۶ » سی خصوصیده در . بونلرده ۱۶ معلمه ایله
برمعلم وارددر . بومکتبلره « ۸۹۲۱ » ی معلم ومعلمه لر معاشاتی
« ۸۸۵۵ » ی ده مصارفات سائر اولمق اوزره جمعا یگون « ۱۷۷۷۶ »
فرائق صرف اولتور .

بلغارستانده مکاتب ابتدائییه :

بلغارستان مکاتب رسمیه ابتدائییه سی : ۳۳۹۳ اولوب « ۲۲۴۶۴۰ »
ذکور ، « ۱۳۸۳۶۶ » سی انات اولمق اوزره جمعا یگون : « ۳۶۳۰۰۶ »
شاگردانی محتوبدر . بومکتبلرده : « ۲۳۴۵ » معلم ، « ۳۶۶۷ » معلمه
بولتمقددر .

مصارفاته کلنجه : « ۸۰۸۸۱۴۴۱ » ی معلم ومعلمه معاشاتی
« ۲۰۵۵۴۲۱۶ » سی ده مصارفات سائر اولمق اوزره جمعا « ۱۱۰۴۳۵۶۵۷ »
فرائق صرف اولتمقددر .

مسلمان مکتبیری : ۱۲۰۶ در . بومکتبلرده بولنان شاگردانک
مجموعی : « ۴۰۷۷۹ » ی ذکور ، « ۲۲۰۹۹۹ » ی انات اولمق اوزره
جمعا : « ۶۳۰۷۷۸ » در .

« ۱۳۷۱ » معلم « ۴۹ » معلمه وارددر که یگونی « ۱۴۲۰ » ایدر .
مصارف : معلم ومعلمه ایچون ۲۰۸۳۷۵ ، مصارفات سائر
۷۸۷۰۶ ، که یگون ۲۸۷۰۸۱ .

ابتدائییه معلملرینک معاشات سنویه سی اوچ یوز فرائقندن بیکه قدردر .
بومعلملر ایچریسندن یوز اوتوزی مسلك صاحبی یعنی یالکزمعلمدر .
دیگرلری معلم اولدینی کبی بشقه شیلرده یاییور . مثلامؤذن ویاخود
امام ودها سائر کبی ..

§ بوراده موضوع بحث اولان « مسلمان مکتبیری » عنواننده
تاتار ، بوماق ، مسلمان قبیطیلر وسائرده داخلدر . بزبونلرک هپسینه
بردن مسلمان مکتبی دیورز . فقط بلغارلر بویله تعداد ایتیمورلر .
اونلرکندی نقطه نظرلرینه ، کندی سیاستلرینه یرایه حق برصورتده
تقسیم ایدرک بونلرک هپسینی آیری آیری بر ملت کبی کوسستمیه
جالیشیور . وهپسندن آز چالیشقان اولمق اوزره ترکاری کوسترییورلر .

بلغارستانده مطاتب رشیدییه :

بلغار مکتبیری : ۲۷۸ عدد شاگردانک مجموعی ۵۰۰۳۱۶
(۳۴۰۰۰ ذکور ، ۱۶۳۱۶ انات) . ۱۵۶۱ معلم ، ۳۸۳ معلمه .
مجموع مصارفات فرائق : ۶۰۴۰۹۱۹۶ (۴۸۲۷۲۸۰ معلم ومعلمه ایچون ،
۱۰۵۸۱۹۱۶ مصارفات سائر) .

مسلمان مکتبیری : ۲۸ عدد . شاگردانک مجموعی : ۱۲۸۶
(۱۱۴۵ ذکور ، ۱۴۱ انات) . ۵۲ معلم ، ۷ معلمه . مجموع
مصارفات : ۱۰۰۵۵۴ (۶۵۰۶۰۳ معلم ومعلمه ایچون ۳۴۰۹۵۱ مصارفات
سائر) .

مسلمان رشیدییه معلملرینه یریلان معاشات سنویه یدی یوزیکرمی
برفرائقندن بیک ایکیوز فرائقه قدر ايسه ده بوسنه زیاده لشمک اوزره در .

بلغارستانده مطاتب اعدادییه :

اعدادی دیلیدیکی کبی بالطبع یالکر بلغارلر خاطره کلیر . چونکه
مسلمانلرده هنوز اعدادی یوقدر . اعدادی مختلف درجه لرده در .
فقط بز یالکزی یدی سنه لک اولان اعدادیدن بحث ایده جکر .

اعدادی مکتبیری : مجموع شاگردان ۲۰۵۴۹ (ذکور ۱۴۵۶۶ ،
انات ۵۹۸۳) . (ذکور : برنجی سنه ۵۰۵۰ ، ایکنجی سنه
۲۸۳۸ ، اوچنجی سنه ۱۶۰۸ ، دردنجی سنه ۱۵۳۴) .

دردنجی سنه دن اعتباراً شعبه ایکی یه آریلیور : بریسی فنون قسمی
دیگری ادبیات . دردنجی سنه فنون قسمنده : ۱۵۳۴ ، ادبیاتده : ۳۱۵ ؛
بشنجی سنه فنونده : ۱۲۰۹ ، ادبیاتده : ۱۹۳ ؛ التنجی سنه فنونده :
۸۸۵ ، ادبیاتده : ۱۳۳ ؛ یدنجی سنه فنونده : ۶۷۱ ادبیاتده : « ۱۲۰ » در .
اعدادی انات : برنجی سنه ۱۳۶۰ ؛ ایکنجی سنه ۱۱۲۲ ؛
اوچنجی سنه ۹۵۶ ؛ دردنجی سنه ۸۶۸ ؛ بشنجی سنه ۶۹۵ ؛ التنجی
سنه ۵۹۲ ؛ یدنجی سنه ۳۹۰

رشیدییه واعدادی معلم ومعلمه لرینک معاشات سنویه لری بیک فرائقندن
اوچ بیک فرائقه قدردر .

بلغارستانده مطاتب عالییه :

مکاتب عالییه ؛ تاریخ وفیلولوژی فاکولته سی ؛ فیزیک وماتماتیک
فاکولته سی ، حقوق فاکولته سی کبی فاکولته لره آریله رق بونلرک
هر بریسی ده شعباته انقسام ایدر :

تاریخ وفیلولوژی فاکولته سی بروجه آتی اوچ شعبه یه آریلیور :
۱ - په داغوزی وفلسفه شعبه سی ، ۲ - جغرافیا وتاریخ شعبه سی ،
۳ - اسلاو فیلولوژیس وادبیات شعبه سی .

برنجی شعبه ده طلبه اصلیه وسامعین اولمق اوزره « ۵۹ » طلبه
وارددر . بونلردن ۳۰ ی ذکور ۲۹ ی انادر . اوتوز ذکوردن ۲۱ ی
طلبه اصلیه ، ۹ ی سامعیندر . اناتک ۱۰ ی اصلیه ، ۱۹ ی سامعانددر .

کورلر مکتبده آلتی معلم ، بر معلمه ؛ دیلسزلر مکتبدهده سکر
معلم بر معلمه واردر . بونلره ویریلان معاشات ۹۰۰ فرانقدن ۴۲۰۰
فرانقه قدردر .

صوفیه
مخبر مخصوص
احمد حمیدی

مسلمان قرداشلریمزه

مطالعه ایتیمکده اولدیغیمز صباح غزته سنک اعلانات صحیفه سنده
« قنورک ات صوبی دانهلری » اعلانی کوزیمزه ایلشیدی . دینورکه :
« ات فیثانک یوکسک اولدینی زمانلرده هیچ برأو قادینی « قنور »
ات صوبی دانهلرندن چوربا وصالجه احضار ایتیمکی اونوتمه ملیدر ... »
حالبوکه بو ، ات صوبی دکل ، بلکه طموز یاغی در . برقاج دفعه
اولدی بو اعلانی کوزیورر . مسلمان قرداشلریمزک رمضان مبارکده
بو کبی طموز یاغندن اعمال ایدلمش اولان مذکور دانهلر ایله افطار
ایتیملرینه بر درلو صبر ایدمه میهرک حقیقت حالی یازمق مجبوریتنی حس
ایتیمک . متعدد دفعه لر ، بو ات صوبی دانهلرینی اعلان ایدن موسیو
قنورک فابریقه سنده بولندق . بو دانهلرک دروننده اصلا ات صوبی
اولیوب صرف طموز یاغندن عبارت اولدیغنی بالذات کوردک . سبیل -
الرشاد جریده اسلامیه سنک بو حقیقتی مسلمان قرداشلریمزه اعلان
ایتیمسنی رجا ایدرز .

آلمانیا ده هایلبرون فابریقه لرنده تحصیلده بولان مسلمانلردن

محمد فوزی ، احمد ابراهیم

شیراز

دارالخلافه :

رصابای شرعی . — مسلم اولان کیمسه لر ایچون عذر شرعی بولندقجه
شهر رمضانده نقض صیامه تصدی محرمات دینه دن اولوب بونک مسئولیت
معنویه سی پک عظیم اولدینی کبی بوباده کی میالانمزاک علماً اجراسی ده
زیاده عقوبتی مسنلزم و بوکی مجاهیرینک قانون جزانک ۹۹ نجی ماده سنه توفیقاً
اجرای مجازاتی حقننده مقسماً مجلس وکلا قراریه شرف صادر اولان اراده
سنیه جناب پادشاهی حکم منیفنک تطبیق و اجراسی امر متعتم اولدینی وطائفه
نسادن تستره عدم رعایتله آداب و شعائر اسلامیه بی محافظه ده تصور اینلر
کوریلور ایسه منی حقننده ضابطه جه تدابیر حکیمانه اتخذیه احسیات اسلامیه نک
رنجیده ایدلسنه میدان ویرلمه سی واجباتدن بولندینی مقام منیخت عیادن
بیله برلشدر .

عثمانی — ایتالیان محاربه سی :

آئیده کی معلومات دارالجهادده کی اسلام قوماندانلرینک اشعاری اوزرینه
حریبه نظارتندن عثمانی اژانسنه تبلیغ ایدلمشدر :

بوفا کولته ده ۲۹۱ طلبه و طالبات واردر .

ایکنجی شعبه ده کی طلبه و طالباتک یکونی ۸۳ در . بونلردن ۴۷
ذکور ۳۶ انادر . ۴۷ نک ۴۴ ی طلبه اصلیه ، ۳ ی سامعین در .
۳۶ انادن ۲۸ ی طالبات اصلیه ، ۸ ی سامعه در .

اوچنجی سنه ده ۱۴۹ شاگرد اولوب بونلرک ۷۶ سی ذکور ۷۳ ی
انادر . ذکورک ۶۳ ی طلبه اصلیه ، ۱۳ ی سامعین در . انانک ده ۵۷ سی
اصلیه ۱۶ سی سامعه در . شوخالده بوفا کولته نک یکونی ۲۹۱ در .
§ فیزیق و ماته ماتییک فا کولته سی حکمنجه بوده بروجه اتی
شعباته انقسام ایدر : ریاضیات و حکمت طبیعییه شعبه سی ، کیمیا شعبه سی
تاریخ طبیعی شعبه سی .

برنجی شعبه ده بش سامعین اولمق اوزره ۹۷ ی ذکور ، دردی
سامعات اولمق اوزره ۲۴ انانک واردرکه یکونی ۱۲۱ در .

ایکنجی شعبه ده : ایکینی سامعین اولمق اوزره ۷۸ ذکور سکر
انانک واردرکه مجموعی ۸۶ در .

اوچنجی شعبه ده : اوچی سامعین اولارق ۴۵ ذکور ایکی سامعه
اولمق اوزره ۳۹ انانک واردرکه یکونی ۸۴ در . شوخالده بوفا کولته نک
مجموعی ۲۹۱ در .

§ حقوق فا کولته سی : بوفا کولته ده ۸۱۶ طلبه اصلیه ، ۱۶۰
سامعین اولمق اوزره ۹۷۶ ذکور ؛ دردی اصلیه دردی سامعه اوله رق
۸ انانک واردر .

دارالفنونده بولان طلبه نک مجموعی ۱۸۵۹ در .

بلغارستانده صنایع مکتبیری :

بوده ایکی قسمدر : بریسی رشدی درجه سنده و فقط عملی اولان

مکتبلر ، دیکری ده اعدادی درجه سنده کی مکتبلردر .

اعدادی درجه ده صنعتی متعلق اولان اون مکتب واردر . بونلردن

۳ ی تجارت ، ایکینی ده میرچی ، ایکینی زراعت ، بری طوغرامه جی ،

بری شکرله جی . بریسی ده یمش باغچه سی و باغچی مکتبلریدر .

صنعتی متعلق اولوبده رشدی درجه سنده اولان ۱۰۲ مکتب

واردر . بونلردن سکسان طقوزی باشلیجه مکتب اون اوچی ده محلی

مکتب رشدیه لرینه مربوطدر . بونلرده شووجهله انقسام ایدیور :

تجارت مکتبی ، لکتریک مکتبی ، طوغرامه جی ، سبتجی ،

شکرله جی ، شاپقه جی ، چیچکجی ، عمومی زراعت ، باغچی و یمشجی ،

ایکجی ، اداره بیتیه مکتبی .

صنعتی متعلق اولان مکتبلرده ده دیکرلری کبی هم ذکور ، هم

انانک موجوددر .

بلغارستانده کور و دیلسزلر مکتبی :

کورلر مکتبده ۳۸ ذکور ، ۴۸ انانک واردرکه جمماً ۸۶ در .

دیلسزلر مکتبده ۲۷ ذکور ، ۱۲ انانک اولمق اوزره ۳۹ طلبه

واردر . بونلرک یکونی ۱۲۵ در .